

11 Οκτωβρίου, 1994

[ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 155.4 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ
ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΑΡΘΡΑ 3 ΚΑΙ 9
ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ (ΠΟΙΚΙΛΑΙ
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ) ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ 1964,

ΚΑΙ

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΑΙΤΗΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΓΙΑ ΑΔΕΙΆ ΝΑ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΙ ΑΙΤΗ-
ΣΗ ΓΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΕΝΤΑΛΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ
CERTIORARI ΚΑΙ MANDAMUS,

ΚΑΙ

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΗΜΕΡΟΜΗ-
ΝΙΑΣ 30/9/94 ΠΟΥ ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ
ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΜΕ ΑΡ. 1/92.

(Αίτηση Αρ. 148/94)

Προνομιακά Εντάλματα — Αίτηση για χορήγηση άδειας για καταχώριση αίτησης για έκδοση ενταλμάτων certiorari και mandamus εναντίον απόφασης Επαρχιακού Δικαστηρίου με την οποία αρνήθηκε να χορηγήσει αναβολή στην ακρόαση παραπομπής για αποζημίωση σε περίπτωση επίταξης και αρνήθηκε να ακούσει εκείνη τη στιγμή αίτηση για συνένωση της παραπομπής με άλλες δύο υποθέσεις, λόγω ισχυριζόμενης υπέρβασης δικαιοδοσίας, παράβασης κανόνων φυσικής δικαιοσύνης και έκδηλης νομικής πλάνης — Κρίθηκε ότι το θέμα αναγόταν στην άσκηση της διακριτικής ευχέρειας του Επαρχιακού Δικαστηρίου και δεν χορηγήθηκε η αιτούμενη άδεια.

5

10

Σχετικά με την ίδια ιδιοκτησία στην Λακατάμια στην οποία υπήρχε εργοστάσιο κατασκευής μπαταριών, η Κυπριακή Δημοκρατία είχε εκδώσει δύο διατάγματα επίταξης και ένα διάταγμα απαλλοτριώσης. Για το κάθε ένα από αυτά είχε καταχωρισθεί ξεχωριστή παραπομπή για αποζημιώσεις, που ανέρχονταν συνολικά σε £2.136.555. Στις 30.9.94, που ήταν ορισμένη για ακρόαση η πρώτη από τις παραπομπές που αφορούσε το πρώτο διάταγμα επίταξης, ο δικηγόρος της απαλλοτριού-

15

5 σας αρχής καταχώρισε αίτηση για συνένωση της παραπομπής εκείνης με τις δύο άλλες παραπομπές, και ταυτόχρονα ζήτησε αναβολή της ακρόασης για να επιληφθεί το Δικαστήριο της αίτησης για συνένωση. Ο δικηγόρος των αιαιτητών έφερε ένσταση τόσο στην αναβολή όσο και στο να επιληφθεί το Δικαστήριο της αίτησης για συνένωση κατά την ημερομηνία εκείνη. Το Δικαστήριο με αιτιολογημένη απόφασή του απέρριψε το αίτημα αναβολής.

10 Με αίτησή της στο Ανώτατο Δικαστήριο η απαλλοτριούσα αρχή ζήτησε άδεια για καταχώριση αίτησης για έκδοση ενταλμάτων certiorari και mandamus εναντίον της πιο πάνω απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου ισχυριζόμενη υπέρβαση δικαιοδοσίας, νομικό λάθος, παράβαση των κανόνων της φυσικής δικαιοσύνης, και παράλειψη εκπλήρωσης καθήκοντος από το Επαρχιακό Δικαστήριο.

Αποφασίσθηκε ότι:

15 Η χορήγηση αναβολής της ακρόασης υπόθεσης επαφίεται στην διακριτική ευχέρεια του πρωτόδικου Δικαστηρίου στην άσκηση της οποίας δεν επεμβαίνει το Ανώτατο Δικαστήριο παρά μόνο για συγκεκριμένους λόγους που δεν ίσχυαν στην παρούσα περίπτωση, και γι' αυτό η αιτούμενη αίτηση δεν μπορούσε να χορηγηθεί.

20 *Η αίτηση απορρίφθηκε.*

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Re Papadopoulos (1968) 1 C.L.R. 496,

Re Panaretou (1972) 1 C.L.R. 165,

Re Kakos (1985) 1 C.L.R. 250,

25 *Γεωργίου ν. Λεωνίδα και Άλλης (1993) 1 Α.Α.Δ. 499,*

Γρηγορίου ν. Τραπέζης Κύπρου Λτδ (1992) 1 Α.Α.Δ. 1222,

Αεροπόρος (1992) 1 Α.Α.Δ. 861,

Τσουλόφτας ν. Μιχαήλ (Αρ.2), (1992) 1 Α.Α.Δ. 228,

Αρέστη ν. Ηλία (1991) 1 Α.Α.Δ. 984.

Αίτηση.

Αίτηση με την οποία ο αιτητής ζητά άδεια για να καταχωρίσει αίτηση για ένταλμα της φύσεως Certiorari για παραπομπή στο Ανώτατο Δικαστήριο και ακύρωση της ενδιάμεσης απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας ημερομηνίας 30.9.94.

5

Γλ. Χ'Πέτρου, Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας, με Α. Καουτζάνη (κα), Δικηγόρο της Δημοκρατίας, για τον Αιτητή.

ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ. Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Με την αίτηση αυτή, ο αιτητής ζητά άδεια για έκδοση των ακόλουθων δύο προνομιακών ενταλμάτων:

10

“(i) Άδεια για να καταχωριστεί Αίτηση για ένταλμα της φύσεως Certiorari για παραπομπή στο Ανώτατο Δικαστήριο και ακύρωση της Ενδιάμεσης Απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας ημερομηνίας 30.9.1994. Η εν λόγω απόφαση επισυνάπτεται ως Παράρτημα “Α”.

15

(ii) Άδεια για να καταχωριστεί Αίτηση για ένταλμα της φύσεως Mandamus με το οποίο να διατάσσεται το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας ν' ακούσει και ν' αποφασίσει την Αίτηση για συνένωση και συνεκδίκαση των Αιτήσεων αρ. 1/92 και 1/93 μαζί με την Παραπομπή αρ. 46/93, η οποία καταχωρίστηκε στις 30.9.1994, προτού αρχίσει η ακρόαση της Αίτησης αρ.1/92. (Η Αίτηση επισυνάπτεται ως Παράρτημα “B”).

20

Καθώς επίσης:

“(iii) Διάταγμα για να σταματήσει η περαιτέρω εκδίκαση της Αίτησης αρ. 1/92 μέχρι την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην παρούσα Αίτηση και την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αίτηση για ένταλμα της φύσεως Certiorari σε περίπτωση που θα δοθεί άδεια να καταχωριθεί η εν λόγω Αίτηση.”

25

30

Τα γεγονότα της υπόθεσης, εμφανίζονται στην ένορκη δήλωση που καταχωρίστηκε προς υποστήριξη της αίτησης και σε συντομία είναι τα εξής:

Η Κυπριακή Δημοκρατία με τις διοικητικές πράξεις Α.Δ.Π 386/92, (13.3.92) και Α.Δ.Π. 1226/92, (10.7.92), απαλλοτρίωσε το Τε-

35

μάχιο με αρ. 1841 του Φυλ./Σχ. XXX/4.Ε.2 εκτάσεως 7 δεκαρίων και 312 τ.μ. Επί του τεμαχίου αυτού βρίσκεται Εργοστάσιο Κατασκευής Συσσωρευτών (μπαταριών οχημάτων).

5 Σχετικά με την ίδια ιδιοκτησία, η Κυπριακή Δημοκρατία εξέδωσε δύο διατάγματα επιτάξεως. Το πρώτο δημοσιεύτηκε με την Α.Δ.Π. 23/91,(4.1.91), το οποίο είχε ισχύ για ένα χρόνο. Το δεύτερο διάταγμα επιτάξεως δημοσιεύτηκε με την Α.Δ.Π. 624/92, (17.4.92) και τούτο είχε ισχύ για περαιτέρω περίοδο ενός χρόνου. Το δεύτερο διάταγμα 10 επιτάξεως, με την Α.Δ.Π. 560/93, (15.4.93), παρατάθηκε για περαιτέρω περίοδο ενός χρόνου, και η ίδια ιδιοκτησία απαλλοτριώθηκε με διάταγμα στις 13/3/92.

15 Για τον καθορισμό της καταβλητέας αποζημίωσης με την πρώτη επίταξη, καταχωρίστηκε η αίτηση αρ. 1/92, για τη δεύτερη επίταξη η αίτηση αρ. 1/93, ενώ για τον καθορισμό της καταβλητέας αποζημίωσης για την απαλλοτρίωση, καταχωρίστηκε η Παραπομπή αρ. 46/93.

20 Η αίτηση αρ. 1/92 ήταν ορισμένη για ακρόαση στις 30/9/94. Κατά την πιο πάνω ημερομηνία ο δικηγόρος της Επιτάσσουσας Αρχής ζήτησε αναβολή για να μπορέσει να προωθήσει αίτηση που είχε ήδη καταχωρίσει στο σχετικό φάκελο, με την οποία ζητούσε διαταγή του Δικαστηρίου για συνένωση και συνεκδίκαση των τριών υποθέσεων.

25 Ζητήθηκε η συνένωση και συνεκδίκαση των τριών υποθέσεων γιατί αφορούσαν την ίδια ιδιοκτησία και το ζητούμενο στις τρεις υποθέσεις ήταν ο καθορισμός της καταβλητέας αποζημίωσης για τις ζημιές που είχαν υποστεί οι ιδιοκτήτες της ιδιοκτησίας αυτής, λόγω της αναγκαστικής στέρησης της ιδιοκτησίας τους και του κλεισίματος της επιχειρήσεώς τους. Υπάρχει ο ισχυρισμός στην ένορκη δήλωση ότι δεδομένου ότι με τις τρεις υποθέσεις διεκδικούνται συνολικές αποζημιώσεις ύψους Λ.Κ.£2.136.555,- και ότι η συνεκδίκαση 30 της μιας υπόθεσης θα επηρεάσει αναπόφευκτα τις άλλες, αλλά και προς αποφυγή καταβλητέας διπλής αποζημίωσης και για εξοικονόμηση δημόσιου χρόνου και χρήματος, είναι απόλυτα δικαιολογημένο το αίτημα για συνένωση και συνεκδίκαση των τριών υποθέσεων.

35 Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας με ενδιάμεση απόφασή του ημερομηνίας 30/9/94, απέρριψε το αίτημα για αναβολή, χωρίς να εξετάσει τους λόγους για τους οποίους ζητήθηκε η αναβολή. Περαιτέρω, υπάρχει ισχυρισμός στην ένορκη δήλωση, ότι το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας, με την απόφασή του αυτή, παρεμπόδισε την προώθηση της αίτησης για συνένωση και συνεκδίκαση των τριών υποθέσεων και τούτο οδηγεί σε πασιφανή αδικία.

Η παρούσα αίτηση στηρίζεται στα ακόλουθα νομικά σημεία:

- “(α) Η ενδιάμεση απόφαση ημερομηνίας 30.9.1994 στηρίχτηκε σε αναληθή ή λανθασμένα γεγονότα.
- (β) Η εν λόγω απόφαση είναι το αποτέλεσμα λανθασμένης διαδικασίας και/ή διαδικασίας πέραν της δικαιοδοσίας και των εξουσιών του Δικαστηρίου. 5
- (γ) Η εν λόγω απόφαση είναι νομικά λανθασμένη.
- (δ) Ο πρωτόδικος Δικαστής λανθασμένα παρέλειψε να εξετάσει και/ή αγνόησε την αίτηση για συνένωση και συνεκδίκαση που είχε καταχωριστεί στις 30.9.1994. 10
- (ε) Το Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας με την ενδιάμεση απόφαση του στην Αίτηση αρ. 1/92 ημερομηνίας 30.9.1994 ουσιαστικά παρέμπόδισε την προώθηση Αιτήσεως για συνένωση και συνεκδίκαση της Αίτησης αρ. 1/92 με δύο άλλες σχετικές υποθέσεις (επισυνάπτεται ως Παράρτημα “Β” η σχετική Αίτηση) και τούτο συνιστά παράβαση των κανόνων της φυσικής δικαιοσύνης.”. 15

Στο παρόν στάδιο, το Δικαστήριο δεν υπεισέρχεται στην ουσία της αιτήσεως. Είναι ικανοποιητικό για την παραχώρηση άδειας για καταχώριση αιτήσεως για έκδοση εντάλματος Certiorari ως επίσης και Mandamus, να φαίνεται στην αίτηση και στις ενόρκους δηλώσεις που την υποστηρίζουν και γενικά το υλικό των πρακτικών που την συνοδεύει, ότι υπάρχει εκ πρώτης όψεως υπόθεση για συζήτηση ώστε να δοθεί άδεια [Βλέπε *Costas Papadopoulos (Ex Parte)* (1968) 1 C.L.R. 496, *In re Nina Panaretou* (1972) 1 C.L.R. 165 και *In re Kakos* (1985) 1 C.L.R. 250]. 20 25

Οι λόγοι για τους οποίους εκδίδονται εντάλματα της φύσεως Certiorari για ακύρωση απόφασης κατώτερου Δικαστηρίου, περιλαμβάνουν υπέρβαση ή έλλειψη εξουσίας, έκδηλη παρανομία (error of law on the face of the record), προκατάληψη ή συμφέρον από τα πρόσωπα που λαμβάνουν την απόφαση, δόλο ή ψευδορκία στη λήψη της απόφασης και παραβίαση των κανόνων της φυσικής δικαιοσύνης. 30

Στην υπό κρίση αίτηση ο δικηγόρος της Επιτάσσουσας Αρχής ισχυρίστηκε ότι ο πρωτόδικος Δικαστής τον παρεμπόδισε από του 35

να προωθήσει την αίτηση για συνένωση των τριών υποθέσεων και συνεπώς επηρεάζει το δικαίωμα των αιτητών για δίκαιη δίκη.

- Επίσης, ο δικηγόρος της Επιτάσσουσας Αρχής ισχυρίστηκε ότι και αν ακόμα δε δοθεί άδεια για καταχώριση αίτησης Certiorari, το
- 5 Δικαστήριο πρέπει να διατάξει το Επαρχιακό Δικαστήριο να ακούσει την αίτηση για συνένωση των υποθέσεων, γιατί η αίτηση καταχωρίστηκε νομότυπα. Η αίτηση 1/92 καταχωρίστηκε στις 19/10/92 για καταβολή αποζημιώσεων για επίταξη ακίνητης ιδιοκτησίας και η υπεράσπιση καταχωρίστηκε στις 22/9/93 και στη συνέχεια, μετά
- 10 από απάντηση στην υπεράσπιση ημερομηνίας 14/10/93, η αίτηση ορίστηκε για ακρόαση στις 7 και 8/4/94 και στη συνέχεια αναβλήθηκε για ακρόαση στις 30/9/94, ως επίσης και στις 3/10/94.

- Ο δικηγόρος της Επιτάσσουσας Αρχής καταχώρισε αίτηση διά κλήσεως στις 30/9/94 με την οποία ζητούσε συνένωση της αίτησης με
- 15 την αίτηση αρ. 1/93 και την αίτηση 46/93. Οι δικηγόροι που εμφανίζονταν για τους απαιτητές, έφεραν ένσταση ότι η εξέταση της αίτησης είναι πρόωρη διότι δεν καταχώρισαν ένσταση στην αίτηση για συνένωση, καθότι καταχωρίστηκε την ημέρα της ακρόασης και ο δικηγόρος της Επιτάσσουσας Αρχής υπέβαλε στη συνέχεια αίτηση για
- 20 αναβολή της ακρόασης της κυρίως αίτησης, για να καταστεί δυνατή η συμπλήρωση των απαιτούμενων διαδικασιών για συνεκδίκαση και των τριών προαναφερθεισών αιτήσεων.

- Οι δικηγόροι των απαιτητών έφεραν ένσταση στην αίτηση για αναβολή, για το λόγο ότι η Επιτάσσουσα Αρχή είχε πολύ χρόνο στη
- 25 διάθεσή της από την ημερομηνία που ορίστηκε η αίτηση για ακρόαση για να υποβάλει την αίτησή της για συνένωση των υποθέσεων, πράγμα το οποίο δεν είχε πράξει. Επίσης, ισχυρίστηκαν ότι άσχετα με αυτή τη θέση, κανένας σκοπός δεν θα εξυπηρετηθεί με τη συνεκδίκαση των υποθέσεων αυτών.

- Ο πρωτόδικος Δικαστής στην ενδιάμεση απόφασή του επισήμανε ότι η βασική αρχή την οποία το Δικαστήριο λαμβάνει υπόψη κατά την εξέταση αίτησης για αναβολή, συνίσταται στο ότι το Δικαστήριο οφείλει να λάβει υπόψη τα συμφέροντα της δικαιοσύνης. Η
- 30 θέση αυτή έχει αναλυθεί σε σωρεία αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου και αποφασίστηκε ότι ανάγεται στη διακριτική ευχέρεια του Δικαστηρίου, η οποία πρέπει να ασκείται δικαστικά.

Ο πρωτόδικος Δικαστής αφού εξέτασε τις νομικές αρχές που περιέχονται στην *Γεωργίου Μαρία Δημητρίου, το γένος Ανδρέα Ιωάννου Αντωνίου ν. Χαράλαμπου Ευαγόρα Λεωνίδα και Άλλης*

(1993) 1 Α.Α.Δ. 499, *Γρηγορίου ν. Τραπέζης Κύπρου* (1992) 1 Α.Α.Δ. 1222, *Χαράλαμπος Αεροπόρου*, (1992) 1 Α.Α.Δ. 861, *Τσουλόφτας ν. Μιχαήλ (Αρ.2)*, (1992) 1 Α.Α.Δ. 228 και *Αρέστη ν. Ηλία* (1991) 1 Α.Α.Δ. 984, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν συνέτρεχαν οι λόγοι εκείνοι για τους οποίους το Δικαστήριο έπρεπε να ασκήσει τη διακριτική του ευχέρεια και να αναβάλει την υπόθεση. 5

Όπου η επίλυση επίδικου θέματος επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του Δικαστηρίου, κριτής της άσκησης της εξουσίας είναι ο πρωτόδικος Δικαστής. Η άσκηση της διακριτικής ευχέρειας του πρωτόδικου Δικαστηρίου δεν αναθεωρείται με γνώμονα την ορθότητα της απόφασης κατά την κρίση των μελών του Εφετείου, αλλά με αντικειμενικά κριτήρια που περιορίζουν την ευχέρεια επέμβασης σε δύο μόνο περιπτώσεις. Όπως λέχθηκε στην υπόθεση *Αρέστη ν. Ηλία* (πιο πάνω): 10

“(α) Όπου διαπιστώνεται ότι η διακριτική ευχέρεια ασκήθηκε έξω από το πλαίσιο που παρέχεται από το νόμο, όπως όταν διαπιστώνεται ότι υπεισήλθαν στην άσκηση της εξωγενείς παράγοντες, και 15

(β) όπου η άσκηση της διακριτικής ευχέρειας οδηγεί σε πασιφανή αδικία, όπως είναι η περίπτωση απόφασης στην οποία δεν θα μπορούσε να προέλθει από κανένα Δικαστήριο.”. 20

Κανένας από τους λόγους αυτούς δεν συνέτρεχε στην προκειμένη περίπτωση. Η διακριτική ευχέρεια του Δικαστηρίου ασκήθηκε μέσα στα σωστά πλαίσια με κριτήριο την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης. Κάθε επέμβαση εκ μέρους μου θα συνιστούσε υποκατάσταση του ρόλου του πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου στην άσκηση των αρμοδιοτήτων του. Η Επιτάσσουσα Αρχή είχε στη διάθεσή της αρκετό χρόνο από την ημερομηνία κατά την οποία ορίστηκε για ακρόαση η αίτηση 1/92 για να υποβάλει την αίτησή της για συνένωση των αιτήσεων στις οποίες ανεφέρθη ο δικηγόρος της Επιτάσσουσας Αρχής, πράγμα το οποίο δεν έπραξε. 30

Για όλους τους πιο πάνω λόγους, έχω καταλήξει ότι δεν έχει στοιχειοθετηθεί εκ πρώτης όψεως υπόθεση για παραχώρηση άδειας στον αιτητή για να καταχωρίσει αίτηση για έκδοση του εντάλματος Certiorari. Σχετικά με το αίτημα για να δοθεί άδεια για την καταχώριση αιτήσεως για διάταγμα Mandamus, δεν συμφωνώ με τον ισχυρισμό του δικηγόρου της Επιτάσσουσας Αρχής ότι αφού η αίτηση για συνένωση των υποθέσεων καταχωρίστηκε νομότυπα, τότε 35

το Ανώτατο Δικαστήριο πρέπει να διατάξει το Επαρχιακό Δικαστήριο να την ακούσει. Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, η αίτηση για συνένωση δεν ήταν στο στάδιο της ακρόασης και ο πρωτόδικος Δικαστής αρνήθηκε να ακούσει τους ενδιαφερόμενους δικηγόρους.

- 5 Η αίτηση για συνένωση των υποθέσεων ήταν συνυφασμένη με την ακρόαση της αίτησης 1/92 και για τους λόγους που ανέφερα, βρίσκω ότι ορθά ο πρωτόδικος Δικαστής δεν παραχώρησε την αιτούμενη αναβολή της ακρόασης της αίτησης 1/92.

- 10 Υπό τις περιστάσεις, δεν παραχωρώ άδεια για καταχώριση διατάγματος Mandamus.

Η αίτηση για παραχώρηση άδειας στον αιτητή για να καταχωρίσει αίτηση για έκδοση ενταλμάτων Certiorari και Mandamus, απορρίπτεται.

Η αίτηση απορρίπτεται.